

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Éves ábró 10 frt — kr.
Félévre 5 " 50 "
Negyedre 2 " 50 "
Egy hónapra 1 " — "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Főmunkatárs: **Dr. KIRÁLY PÉTER.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzso r
hirdetéseket alkuz szerint jutányos áron vetetnek fel. Bolyo-dij min
den külön beigtatásért 30 kr

Bánffy-párti maszlag.

II.

A publiczista-irigység.

"A szélsőbal bukása" paskill második fejezete azt a felírást viseli: „*En — Bartha Miklós közreműködik.*“

Bartha Miklós tehát — szerinte — a fuzió nagymestere s az Ugron-frakció régen ápolja az Apponyi-bálványozást — Apponyi miniszterelnöksége eszméjét s úgy akarja bemutatni az Ugron-frakciót, mint amely egyenesen az Apponyi-kultuszra vált ki az anyapártból s Ugron elvonulása után, a függetlenségi pártnak a függetlenségi és 48-as anyaparthoz közeledését, sőt a Bánffy-párt elleni küzdelmekben vívott együttes harcban létrejött egyesülését is azon okból származtatja, mert a Kossuth-frakciót is már sikerült belevonni — az „Apponyi minisztersége aspirációjának obligójába“... tehát most már, amidőn „az egyedül üdvözítő egész függetlenségi párt hajtja meg zászlóját Apponyi törekvései előtt, elég része volt a hazának Bartha úr pártelnöki dicsőségéből és Polónyi G. saját külön partvezéri minőségéből... elnöki és partvezéri minőségükről lemondanak Apponyi érdekében.“

Saját pártja rémlátomásaiból kérde aztán tovább Péteri ur: „hol van mindezekben a harminczkét esztendő óta deklináló és konjugált független Magyarország?!“ Mert ez az ur nem érez megrendülést, amidőn a „független Magyarország“ szent nevet gunyósszékítettésben említi. Ebből állapítja meg végkövetkeztetésül, de feleletképpen is egész circulus viuosus szövevényen át a tételt, amit röpirata czimlapjává tesz: „*A szélsőbal bukása.*“

Valóban nagy zavarba jöhetett és jött is az a többség, amelynek Péteri ur fejezi ki lélekállapotát, amikor Apponyi fuzionálásától féltében ennek eszközét a függetlenségi pártban, — ennek arra néző czélzatos és tüzetes munkálkodásában keresi és akarja megtalálni is, S mi nem csalódunk, ha viszont a paskill II. fejezetében található handa-bandáinak kísécsinyes indokait, nagy keresés nélkül is megtaláljuk abban, ami kezébe adta a gunyirói tollat... mert ez nem más, mint a Bartha Miklós publiczistikai tollfogadásának kétségbevonhatlan nagy sikerének látásán epeömlésbe esett — „*publiczista-irigység*“ — „a figulus figulum odit“, az a kétségbeejtő reménytelenség, hogy oda, ahova Bartha Miklós szellemi képessége és politikai morálja e-céjével en elkezdett és biztosan áll, — Péteri ur minden erőlködése, kapaszkodása mellett sem tud eljutni.

Feltevésünk igazolását maga adja Péteri ur, azon gunyczimekben, amelyekkel, a rajta kívül minden más — a „Kisfaludy-társaság“ által is csak imént remek-írónak ismert Barthát, a maga módja szerint megtisztelti: „nagy stilista“, „tanulékony inasa a nagy elődnek és mesternek: Verhovay Gyulának“ (?!) ; „a publiczisztikai piacznak e rothadt almákkal kereskedő madameja“ ; „fráziskovácsoló intézet vezérigazgatója“ stb. stb.

Mert a mi e fejezetben más van, ami a paskill czimlapján bevallott állítólagos főczélját: „A szélsőbal bukása“ bizonyítását illeti, abból itt egyéb szintén nem található, mint amit e névvel röviden de tartalmasan kilehet fejezni: körmönfont hazugságok halmaza,

A függetlenségi pártnak az Apponyi párt fuziójával való szolidaritását illetőleg már eddig is kifejeztük nézetünket. Ilyen hazug állítást, csak a bukás meredélyén álló, a bukás bizonyosságát előre érző s e feletti rémlátomásában — a batalom és zsiros konczok feletti osztozkodásért felő rut önösség és marakodó düh adhat egy veszendő párt — mondvasinált publiczisztájának a tollába.

A függetlenségi párt nagyravágyása a nemzet-függetlenség, mint főczélban határozódik, ebben vallja és ápolja a humanitás demokratiai elveit is. E czélt, hosszas magyarázatás nélkül e tömör jelmondat fejezi ki, amit a 48-as zászlóra még 48-ban felírtak s amit arról a 48-as eszinek és nagy törvények hivei sohasem töröltek le: „*Szabadság, egyenlőség, testvériség.*“ A jelen nemzedék, küzdő apák szent örökségeképpen vette s ugyanugy hagyja át a jövő nemzedekre. Kell-e és van-e e pártnak más bálványa; van-e, lehet-e más barátja, mint a mit és akit ő akar?!

E párt részéről, az egyházi reformtörvények pártolása — habár kormánytörvényjavaslat volt és teljes egyenlőséget és viszonyosságot nem biztosítanak: amaz általános értékű és magasztos elvekből — történt, mert előre lépést jeleznek a „szabadság, egyenlőség, testvérség“ közös oltára felé.

Ha Apponyi-fuzióban munkálkodással meg tudja vádolni a függetlenségi és 48-as pártot az ellenzék ideiglenes szövetségén förmedve: miért nem vádolta akkor a kormánnyal való fuzió törekvéssel, amint az egyházi reform-ellenes pártok tudvalevőleg ezt kiabálták is reá? Igazán politikai erkölcs, hogy ha valamely párt elvéte valami jót, tisztességet, valóban szabadelvűt akar s a függetlenségi párt nem ellenzi, mert elveivel rokonszenvesen találkozik: egyik és másik rivális, bünbakká a függetlenségi és 48-as

pártot teszi, mintha mindenik pártnak e volna az ütőivaló a zsidaja.

Most talán erről megemlékezve el is kellett volna taszítani a függetlenségi és 48-as pártnak, mindazon magokat ellenzékinek nevezett pártokat, a melyek nem a haza és hun unitás elveire, s nem azon felekezeti elfogultságtól ment módon esküsznek, mint ő?! Nem!

Az egyházi reform törvények mint faktum előtt most meghajlott a „Nemzeti“, meghajlott még a „Néppárt“ is. Nagyobb horderejü köteleesség teljesítése várt ennél reájok. A Bánffy-párt minden jó honfiszívet felrázó tulhajtásai veszélyeztették az ő közelebbi és főbb elvük szerinti érdekeket... a haza érdekeit. Magyarország függő-viszonya vagy előrelépése a teljes függetlenség valósulása feé — volt a koczára téve. És az elakuvó párt hasonlíthatatlanul többségben, a korrupció minden apparátusával hívta harcra. Felretették hát az alárendelt elveket és célokat a főért... felejtették az egymásól méltán vagy méltatlanul kapott bántalmakat is... részben egyesültek újra, részben szövetkeztek, közös-érdekü hazafias harcra.

E fegyverbarátságban kivivott győzelem közössége feletti örömben, ha állandóvá lenne az ellenzéki pártok közt a szövetség, a melynek jelszava: „A Haza mindenelőtt!“ nem volna csoda; de lenne: egy honfui szivből-lelekből üdvözölhető, közörömet okozó, a jövő boldogság reményével terhesült valóság.

Mit akar hát a függetlenségi és 48-as pártnak más ellenzéki pártokkal szövetkezésében: Apponyi-istenítést és fuzió-tendenciákat látni? holott ez csak időleges és csak szükségszerű szövetkezés volt és midőn célját — a hazai felett érdekeket legalább egyelőre — ohajtatós, hogy örökre! — megmentse, köteleességét megtette, feloszolhat és fel is oszlik ismét elemeire.

Ha ami nem lehetetlen, mert hiszen Széll Kálmán „nyitva tartja a Lloyd-klub ajtáit, hogy a homogén — 1867-es alapon álló — elemek“, — tehát az — esetleg a Néppártiak is bemehesenek rajtok,“ amint hova tovább bizonyosabbá válik, hogy a Nemzeti-pártiak be is mennek: azok a pártok mennek be, amelyek azt elfogadták s ezt a szövetkezet idejében sem vették tagadásba. De hát ebből a fuzióból követel e részt magának a függetlenségi és 48-as párt. Vagy lehet-e azt következtetni, hogy közjogi elveit feladta és elfogadta az 1867-es alapot?... Ezt bizonyára, csak magasztos elvek meggyőződés nélküli és politikai jó erkölcs tekintetében alvó, — vagy éppen megromlott lelki-

ismeret állíthatja. A feleletet meg fogja adni a függetlenségi és 48-as párt, a parlamenti tárgyalások rendbejöttével, a midőn a közjogi kérdésekben a higgadt nyilatkozások ideje ismét eljön. Meggyőződhetnek a Péteri-féle maszlaghányók, hogy az a „Szélsőbal“ éppen nem bukkott meg; sőt mint egy modern Antaeus az imádott haza földétől új erőt kölcsönözve, ujult erőben él; hogy nemcsak Békés-Gyula és Hajdu-Szoboszló függetlenpárti választói nem hiszik képviselőik elv-feladását s nem érzik magokat általok megcsalva, sőt ellenkezől g egész elismeréssel üdvözlő Magyarország egész területéről minden meg nem maszlagozott magyar honpolgár, a szilárd kitarással kivívott győzelemért a függetlenségi és 48-as újra egyesült pártot vezéreiből és tagjaiból, a melyé volt a küzdelemben az oroszán-rész, amelyé lehet kiváltképpen a győzelem öröme és dicsősége is.

Másnemű haszon, például a fuzió utján uralkodó-többségre jutás, hatalom gyakorlásban való részvétel, nem alterálja a függetl. és 48-as pártot. Ez ennek sem nem célja, sem nem eszköze. Az Apponyi párt, amely legközelebb tiszta politikai erkölcséről szolgáltatott tanubizonyítást, ha fuzionál a Széll-kormánypárttal: nem vihet abba romlást és a haza érdekeit veszélyeztető mérget. S a Széll-kormánypárt is — szeretjük hinni — a többség jobb egyedeit öleli fel magába s ha még az Apponyi pártot is befogadja és méginkább többséggé válik, mint a Bánffy-kormány párt volt is: nem idézi vissza azt a féktelen párturalmat, amelyet most a hatalmi térről leszorított párt gyakorolt; hanem előállítja a 67-es alapon lehető legjobb kormány-rendszert itthon, amilyen talán Deák Ferencz ideáljában élhetett és megvédi Magyarországot életfeltételeit az Ausztria

felől jöhető ostromok ellen s amint a 67-es törvények alapján legjobban lehet, megköti a kiegyezést Ausztriával, nem Magyarország független államiságának rovására és nem hazánk önálló nemzet gazdagi fejlődése útjának bevágásával, amint ezt a Bánffy-többség már majdnem megteremtette.

A függetlenségi és 48-as párt pedig a Széll- vagy esetleg a fuzió-kormány műveleteit figyelemmel kíséri s az abban az 1867-es törvények által adott viszonyok közt történhető előre lépést, még jobbnak reménye fejében faktumnak elfogadja; de netalán jöhető visszaélések esetében nemcsak „veto“-ját fogja hangoztatni, hanem a Nemzet jogaiért ismét harczterre lép s megmutatja, hogy nyugalomra helyezett fegyverei nem vesztek ték el őket és puskaporát szárazon tartotta.

— a — r.

A helyzet.

A királyi kéziratok.

A hivatalos lap tegnap rendkívüli kiadásban jelert meg. — A királyi kéziratokat közli,

Az első kéziratban ő felsége B a n f f y t saját kérelmére felmenti miniszterelnöki állásától s ez alkalommal „nehéz viszonyok közt is mindenkor teljes odaadással, ritka ömegtadással, és tiszta hazafias szándékkal teljesített kiválóan hű, buzgó és kitünő szolgálataiért halas elismerését nyilvánítja és változatlan kegyelme jeléül a Szent István rend nagy keresztjét díjmentesen adományozza neki.

A második kéziratban ő felsége kinevezi S z é l l Kálmánt magyar miniszterelnökké és a miniszterium alakítása dolgában javaslatát elvárja.

Erdély Sándort, Perczel Dezsőt és Daniél Ernő bárót a királyi miniszteri állásuktól saját kérelmük folytán a „fáradhatlan buzgalommal teljesített hű és kitünő szolgálataik elismeréséül“ kegyelemben fölmenti.

Ezután a király magyar miniszterelnöke

előterjesztésére honvédelmi miniszterre Fejérváry Géza bárót, pénzügyminiszterre Lukács Lászlót, vallás és közoktatási miniszterre Wlassics Gyula drt, földmívelési miniszterre Darányi Istvánót, horvát-szlavon-dalmatörzsi miniszterre Cseh Ervint, a király személye körüli miniszterre Széchenyi Manó grófot utólag kinevezi, illetőleg eddig viselt állásukban megerősíti; kinevezi továbbá igazságügy-miniszterre Plósz Sándor dr. államtitkár és ország. képviselőt és keresk. miniszterre Hegedűs Sándor orsz. képviselőt, a belügyminiszterium vezetésével ideiglenesen megbizva Széll Kálmánt.

A hivatalos lap közli a miniszterekhez intézett királyi kéziratokat.

Az utolsó királyi kéziratban ő felsége Lukács László pénzügyminiszternek kiváló érdemei elismeréséül a Lipó-rend nagy keresztjét díjmentesen adományozza.

A király általi fogadtatás.

A legújabb rendelkezések szerint ő felsége az új kabinetet csak az általános kihallgatás után fogadta.

A fogadtatás előtt Széll Kálmán az új miniszterelnök, Hegedűs Sándor, az új keresk. miniszter és Plósz Sándor, az új igazságügy-miniszter letette az esküt.

Az általános kihallgatás előtt Fejérváry Géza báró honvédelmi minisztert fogadta a király magánkihallgatáson. Negyedórával később Metianu János, az új román metropolita tette le ő felsége kezébe az esküt, a mely alkalommal Wlassics Gyula vallás és közoktatásügyi miniszter és a magyar zászlós urak közül Bánffy György gróf volt jelen! az eskümintát Veressy Géza miniszteri tanácsos olvasta fel.

Az eskütétel a bécsi Hofburg nagy kihallgatási termében volt a szokásos szertartással. Elsőnek Széll Kálmán miniszterelnök tette le az esküt a király kezébe, mely alkalommal, a tavollevő gróf Andrássy Aladár gróf helyett mint főkamarásmester-helyettes Bánffy György gróf asszisztált. Az eskümintát Széchenyi Manó gróf, a király személye körüli miniszter olvasta föl. Ezután Hegedűs Sándor és Plósz Sándor miniszterek tették le az esküt, mikor is Széll Kálmán miniszterelnök és Bánffy György volt jelen. Az eskümintát Veressy Géza min. tan. olvasta föl. Az eskütétel után a király a kabinet tagjait hosszabb kihallgatáson fogadta.

Igy is lehet.

A „Debrecezen“ tárczája.

Írta: Maurice Soullé.

De Pardau gróf meg volt győződve feleségének hűtlenségéről, de nem akart teljes bizonyosságot szerezni magának, mert legfőbb volt előtte a békeség és nyugalom. Csak hogy minél kevesebbet érintkezzen a grófnéval, hat hónapig keresztül birtokán, a vendéi Grand-Poton tartózkodott. Ott gazdálkodva a kedves vidéken, melyet gyermekkorától ismert, legjobban érezte magát a hatalmas termő, rótszakállú gróf.

Hogy a látszat mégis csak meglegyen, a grófné minden évben, nyár végével, mikor sehol sincs élet, elmentette magát férje birtokán, — de persze borzasztóan unatkozott. Naponta több levelet írt s mindenfeléről panaszkodott: a szomszédokról, a hősegről, az esőről, szóval minden képzelhetőről. Pardau gróf pedig hidegvérűen és nembanomsággal hallgatta neje sopánkodását s tovább élt gazdaságának, lovainak és kutyáinak.

Egy szép, verőfényes napon a grófné villásreggeli végeztével nem heverészett telenü boudoirjába, hanem elkísérte férjét a parkba, a hol az egy falkolát akart meg szemlélni. Milyen jó lenne most máshol lenni! gondolta s idegesen rangatta napernyőjének csipkédobrai.

A gróf pedig nem zavartatva magát, örömmel szemlélte fának növekedését, erőődését. A vidék csendben terült el előttük; emberék, állatok déli pihenőjüket tartották.

A gróf pipára gyújtott, a grófné pedig, hűs helyet keresve, egy kis patak felé tartott, mely a parkot átvezette s nedvességével több hatalmas fának nyújtott tápot. Odaérve, bosszusan kiáltott fel:

— Ah, ismét egy koldus! S még itt a patakban mossa a fehérneműjét! Igazán csodálatos! Megitthatna az ilyeneket, uram!

A gróf jólelkűen válaszolt:

— Nem akarok másképp cselekedni, mint elődeim. Éppen a parkban mindig szabad volt szegényeknek fehérneműiket tisztára mosni.

Ezt a koldust különben jól ismerem. Antoine bácsi, a ki már több éve jár hozzám alamizsnáért. Jó napot fogok neki kivanni.

Azzal közeledett a koldushoz, egy magas, szikár, őzbe csavarodott haju emberhez, aki több ruhadarabot mosott a patak kristálytiszta vizében. A mint megpillantotta a grófot, vidáman kiáltotta feleje:

— Jó napot gróf ur, hogy szolgál az egészsége?

— Jól, jól, Antoine, a mint látja. Hat a magáé? Nem láttam a tavasz óta!

— Fáradt voltam gróf ur. Hat elmentem a fenteny-i menedékházba. De hogyan, a grófné itt van hosszabb időre?

Pardau ur eltérítette a beszélgetés irányát:

— Jó szinben van, Antoine; úgy látszik, jót tesz a mestersége.

— Hat persze, gróf uram, van kellemes is, kellemetlen is minden mesterségben. De annyi bizonyos, hogy ez a járás igen jóté-

kony. A kastélyokban, a tanyákon, a vendéi ember nem tud megtagadni egy falat kenyéret arról, aki kéri. No meg egy szalmazsák is akad. Jó nép is a vendéi, jó nép. Csak a lábaimmal ne volna annyi bajom! Ha nem fájna nek a lábaim, pompás életem volna. — Végre is nincs mit panaszkodnom: vannak, a kik sokkal szerencsétlenebbek nálamál.

A grófnét mulattatta a koldus egyszerű beszéde.

— Már régóta folytatja ezt a... ezt... mesterségét? — kérdezte.

— Tizenkilenc év, grófné. Az előtt községi portás voltam. Akkor megszoktam már a gyalogolást.

— Hat nem tetszett a mestersége?

Bocsásson meg a grófné, de bizony nekem nagyon is inyemre volt. De hat olyan események jöttek közbe, a melyek miatt el kellett hagyni állásomat.

A grófné sokkal jobban unatkozott, sem hogy kíváncsian ne kérdezte volna:

— Megmondaná, mik voltak azok az események?

Antoine így válaszolt:

— Megöttem a feleségemet. Azután elitéltek.

— Miért követte el ezt a szörnyű cselekedetet?

— Ha a grófné annyira kívánja, elmondom. 1877 június havában történt. Reggel elindultam már hivatalos utamra s mikor Epremezuil községen áthaladok, egy Mamonillet nevű asszony megállit s így szól hozzám: Jó napot Antoine, hova sietesz? — Hova sietek?

189
Az e
nök s Heg
magyarba
Korr
raptuk
A sz
mány volt
kiadása.
legfelsőbb
mentároka
kalmakk
egy láttá
egyik tav
király illy
azonban,
n i n c
m i n i
mint hirt
tobb ten
nem vol
készen n
megjegyz
észrevét
semmi é
Kü
zó min
s z o l
rona hoz
demisszi
kapott c
vozik.
A
hétős vi
diszide
Ál
menni a
kozás.
fogadja
figyelme
legyen,
lának
pártklu
A
ben is
kenyes
vonnai
bomlás
körülm
legelső
megrap
tében
uj emb
Hát eg
keresk
plomm
haza,
megza
Farova
faképu
vissza
előtten
volna
ha ép
Azuta
moso
lém b
a mel
de má
Mikor
találta
jönai
azert
alatt
gondc
s me
tam
sok a
a pos
nem
esete
nak
bati
csor
Azut
tem,

mindazáltal, hogy ennek letárgyalása az Ausztriával fenforgó közgazdasági viszonyok végleges rendezésére vonatkozó összes tjavaslatoknak kellő időben napirendre tűzését és letárgyalását nem akadályozhatja.

II. Ezen tjavaslatoknak törvényerőre emelkedése a házszabályok módosításának megszavazásával egy időben fog történni és pedig oly módon, hogy a házszabályok a képviselőház által akkor fognak tárgyalatni és elfogadtatni, midőn a képviselőválasztások feletti bíráskodásról szóló tjavaslatot immár a főrendiház is elfogadta és a két Ház határozatai között eltérés nem lévén azok legfelsőbb szentesítés alá terjesztettek.

III. Ezen tjavaslat a 169—170. szakaszok kivételével — melyekre vonatkozólag a pártok elhatározásának szabadságát fentartják — a törvényhozás által azon szövegben lesz elfogadandó és megállapítandó, amely szövegben az a képviselőház az 1896. évben elfogadta és megszavazta, mindazáltal a képviselőválasztásra vonatkozó következő módosítások és rendelkezések kibővítésével:

1. A 3. §. 5. pontjához a következő toldás jön: »ha hivatali alárendeltjeit a maga melletti szavazásra vagy a szavazástól tartózkodásra, vagy a megjelölt czélekből hivatali hatalmuk felhasználására utasította, vagy ezeknek törvény által tiltott cselekedeteiben részessé vált, illetőleg azokba megelőzőleg és kifejezetten beleegyezett.«

2. Uj 27. pontként ugyanezen §-hoz: »Ha a képviselő megválasztása idején vagy azt megelőző 3 heti időben főszolgabírói, vagy szolgabírói hivatali viselt és azon területen választatott meg, melyre hatósága kiterjedt.

3. A 3. §. 11. pontja helyébe tétessék: »Ha közhivatalnok olyan választónak, aki az ő hivatali alárendeltje, arra nézve: hogy mely jelöltre szavazzon, vagy mikor szavazzon, vagy hogy a szavazástól tartózkodjék, utasítást adott, vagy bármely választót hivatali hatáskörébe eső cselekménye, vagy mulasztása, illetőleg ezekre vonatkozó ígérete vagy fenyegetés által, vagy pedig általában hivatali hatalmának felhasználásával bizonyos jelölt melletti vagy elleni szavazásra, vagy a szavazástól való tartózkodásra birt, vagy hivatalos hatalmával élve kényszerített; vagy ha a csendőr, rendőr és fegyveres erő közreműködése más czélból, mint a csend és rend fentartása és a választói jog szabad gyakorlásának oltalma érdekében vétetett igénybe; nevezetesen: a választók felszólítására, összegyűjtésére vagy fedezet alatti szállítására a végből, hogy azok választói jogukat gyakorolják, vagy hogy a választói székelyen vagy a szavazói helyen megjelenjenek, vagy az ottani megjelenésben akadályoztatásnak; továbbá, ha a választók személyes szabadságuk korlátozásával választási célból bizonyos helyen őriztettek, vagy ha mindezeket a csendőr, rendőr vagy a fegyveres erő tagja illetékes utasítás nélkül elkövette.

Hogy azon esetben, midőn a karhatalom közreműködése a választói jog szabad gyakorlásának oltalma érdekében vétetett igénybe, ezen oltalom szükségére fenforzolt-e, azt minden egyes esetben a bizonyítási eljárás után felderítendő körülmények gondos mérlegelésével a bíró állapítja meg; és bebizonyítottatik, hogy az a választó, kivel szemben ilyen cselekmények valamelyike elkövetett, a képv.előre szavazott, vagy más jelöltre való szavazástól tartózkodott és a képviselő az érvényes szavazatok általános többségét el nem nyerte.« (4. §.)

4. A 3. §. hoz uj 16. pontot tétessék: »Ha a választási elnök a jelen törvény 153. §-a által a választás szabadsága, és a rend fentartása érdekében reáért kötelességeket oly módon, illetőleg azon céllal szegte meg, hogy a választás eredményét a képviselő javára hamisítsa; vagy ha a választók bevonulására, a választási székelyen való elhelyezésére és a szavazási helyiségekkel való összeköttetésére nézve olyan rendelkezéseket tett, melyeknek világosan látható

célját a választási eredményeknek a képviselő javára meghamisítása képezte.«

5. A 141. §. a következő szöveggel alapították meg:

»Ezen törvény életbeléptétől kezdve hatályukat veszítik:

az 1874. XXVIII. tcikk 12 §-ának 5. pontja, mely szerint azok, a kik az összeírást, illetőleg kiigazítást megelőző évre a választókerületben fizetendő egyenes adójukat be nem fizették, választói jogot nem gyakorolhatnak és ennél fogva a választók jegyzékébe fel nem vétetnek;

az idézett tcikk 108. §-a, mely szerint a névjegyzékbe felveendő, akik az összeírás vagy kiigazítás megkezdéséig hátralékban levő adójukból legalább annyit lefizettek, mennyit a megelőző évi egyenes állami adójuk kitesz; továbbá ugyancsak az idézett tcikk 118. §-a, mely szerint a névjegyzék évenkénti kiigazításánál azon évi adó veendő alapul, melyben a kiigazítás történt,

végül az 1875. VI. tc. 1 §-a, mely szerint az 1874. XXXIII. tc. 12. §-a 5. pontjában és 108. §-ában foglalt intézkedések azzal egészítettnek ki, hogy a választók névjegyzékébe ennek évenkénti kiigazítása alkalmával azon jogosultak veendő, kik a megelőző évi egyenes adót, illetőleg az ennek megfelelő adóhátralékot apr. 15-ig bezárólag befizették.«

(Folyt. köv.)

Színház.

Tegnap este ismét a „Gyurkovics leányok« kitűnő előadása gyönyörködtette a színház teljelen megtöltő közönségét. Volt taps, kihívás bőven.

Állami szubvenció. A belügyminiszter 3000 frt állami szubvenciót utalványozott a temesvári színháznak, ahol októbertől fogva csakis magyarul fognak játszani. A városi közgyűlés köszönettel vette tudomásul a kormány segítségét, melylyel az évi szubvenció 13.000 frtra emelkedik.

Táviratok.

Váltóhamisító katonatiszt.

Arad. febr. 28. A Debr. ered. táv. M a n o j l o v i t s Milos huszárhadnagyot váltóhamisítást nyalcazadtél évi fogására ítélték és tegnap a möllersdorfi katonai fogházba szállították.

A Pülöp-szigetek.

Honkong. febr. 28. A Debr. ered. táv. A Reuter ügynökség jelenti, hogy a filippinok kormánya nyilatkozatot tesz köze, a melyben ezt mondja: A filippinok kijelentik a civilizált világ színe előtt, hogy mindhalig kiűzdeni akarják az amerikaiak arulása és nyers erőszaka ellen és hogy szükség esetén még az asszonyok is részt vesznek a függetlenségért való szent háboruban.

Bánya szerencsétlenség.

Herne. febr. 28. A Debr. ered. táv. »Mont Cenis« bányában a felváltásnál 22 bányamunkás szerencsétlenül járt azáltal, hogy a felhuzott szállítókas teljes erővel hozzá ütődött egy csúzához. A munkások közül 5 súlyosan és 17 könnyebben sebesült meg. A szerencsétlenségért állítólag a gépész éri a felelősség.

A franciaországi események.

Páris. febr. 28. »Debr. ered. táv. A szenátus ülésére a terem zsúfolásig megtelt. Az elnöki székben V o r n i n a c alelnök ült. Azt a törvényjavaslatot tárgyalják, a mely szerint a revíziós pörök nem a sémmitőszék büntetőtanácsa, hanem a semmitőszék egyesült tanácsai elé tartoznak. Lebrét igazságügyminiszter kivánságára kifmondták a javaslat sürgősségét.

Maxime Lecomte szenátor támadja a törvényjavaslatot, mert alkotmányellenes és mert megtámadja az igazságszolgáltatás függetlenségét. Szóba hozza Quesnay de Beaurepaire denuncziációját és azt mondja, hogy

Mazeau semmitőszéki első elnök vizsgálata becsületére val. a denuncziált és rágalmozott bírónak. A szónok szemére veti Mezeauanak, a miért arra ragadtatta magát, hogy politikai tanácsot adjon és hozzá teszi, hogy ez a vizsgálat egyike korának legnagyobb szegényfoltjainak. Végül azt mondja Lecomte, hogy a döntés nem fogja meghozni a kívánt megnyugvást.

Páris, febr. 27. A Dérouléde-Habert-ügy vizsgálatával megbízott Pasqu s bíró ma délután az igazságügyi palotában kihallgatta Roget tábornokot.

Spanyolországból.

Madrid, febr. 27. »Debr.« ered. táv. A sz népus valószínűleg ma fog szavazni a spanyol amerikai bekezerződésről.

A »Liberal Cast lar«-nak egy levelét közli, a melyben rosszalja Almenas grófnak a tábornokok ellen intézett támadásait és azt mondja, hogy a bíróságokra kell bízni az igazság kiderítését. Castelara szabadulvó koncentráció hívének valja magát.

A »Reformá«-nak egy távirata megerősíti azt a jelentést, hogy Manilában idegen tengerészkatona szállítak partra, hogy honfitársaik érdekeit megvédjék.

H I R E K.

Mulatságok sorrendje.

M á r c z. 2. Postatisztek hangversenye a Margit-fürdő színterében.

M á r c z. 4. Ke-eskedő ifjak táncmulatsága a »Bika« disztermében.

* **Estély Kiss Áron püspöknél.** Szinyei Gerzsonnak, a sárospataki ev. ref. főiskola kiváló akadémiai tanárának s a Csokonai-kör legközelebbi érdemes felolvasójának tiszteletére K i s s Áron püspök vacsorat adott vendégszerző házában, — melynek kedves aktualitását még fokozta az a körülmény, hogy a galambosz főpásztor legkisebb fiának, a kis »püspök« Palikának ekkor volt a 14-ik születésnapja. A vacsorán az illusztris házigazdán és ünnepelt vendégén kívül Széll Farkas, kir. táblai tanácselnök, a Csokonai-kör elnöke, Balogh Ferenc hittanár, Szilágyi Károly ügyvéd, Csiky Lajos akad. igazgató, dr. Bartha Béla jogak. dékán, dr. Gulyás István főgimn. tanár, dr. Benedek János, Örvényi Ottó gyógyszerész, Békely Lajos s. lelkes vettek részt. Mondani se kell, hogy az est a legvidámabb hangulatban telt el, szebbnél-szebb felköszöntők hangzottak el s valóságos irodalom történelmi estélylyé nőtte ki magát a barátságos összejövetel.

* **Szerkesztőségünk köréből.** Lapunk főmunkatársa dr. Király Péter, szerkesztőségünkben a mai napon kilépett. S i p o s Béla, a ki a »Debrecezi Hírlap«-nak volt munkatársa, s kinek írói munkásságát s tehetségét a közönség jól ismert, a mai nappal, mint a »Debrecezi« szerkesztőségének belmunkatársa helyét elfoglalta.

* **Bójtai istentisztelet.** Az ag. hitv. ev. templomban holnap, szerdán d. u. 3 órakor bójtai istentisztelet tartatik.

* **Közgyűlés.** Az István gözmalom társulat munkásai önképző és segélyző köre márczius hó 5-én azaz vasárnap d. u. 3 órakor tartja közgyűlését a kör helyiségében, melyre az érdekelteket ezúton is meghívja az elnökség.

* **Törvényhatósági feliratok sorsá.** Sopronmegye közgyűlésében H e v e s, T o r o n t á l és D e b r e c z e n törvényhatóságok korlevelét, mint tárgytalanokat, a napirendről levették. Ellenben ugyanazon törvényhatóságok, amelyek a Bánffy-kormánynak ugyancsak siettek válsága korában is még bizalmat szavazni és a legodaadóbb támogatást biztosítani, most ugyanazt sietve teszik a Széll-kormány iránt. Tempora mutantur...

* Lelekválasztás Berettyó-Ujfaluban.

Vasárnap, f. hó 26-án történt meg a nagy érdeklődéssel várt lelekválasztás Berettyó-Ujfaluban. A választás annál érdekesebbnek készült, mivel soha oly erővel lelekválasztásnál még nem küzdöttek a nagy többség, a társnál meg nem jelöltje ellen. A választás fényes bizonyossága volt annak, hogy hiába való volt egyesek erőszakoskodása, a többség, a nép meggyőző akaratát, — legalább Berettyó-Ujfaluban — megvárolni, megdönteni semmi aron sem lehet. Óriási izgatottsággal gyülekezett a nép már jóval a választás előtt s mikor a választó-bizottság elnökei, Szele György bakonyi fő-zolgabíró a választást megnyitották, leirhatatlan lelkesedéssel, közfelkiáltással, egyhangúlag szeretett jelöltjüket, Zih Sándor tépei lelekvást választották meg B-Ujfaluban lelekvésnek. Igazi őszinte örömmel fejezzük ki úgy a választás eredménye, mint azon tudat felett, hogy vannak még helyek, a hol az akarok szabad nyilvánítását s a választási szabadságot, mint egyiket a legszebb erkölcsi kinéreknek, — féle őrizik.

*** Eljegyzés.** Rosenthal Sándor a helybeli Rosenthal Dániel és Fiai cég beltagja eljegyezte Kraus Jenny kisasszonyt Szolnokról.

*** A szolnoki csata emléke.** Márczius hó 5-én lesz ötven éve a szolnoki csatának, melyet kedves vörössipkásaival a hősök hős Damjanics János oly nagy hősiességgel és fényes eredménnyel vívott az osztrákok fölött. E nevezetes évfordulót Szolnok város tanácsa a szolnoki csata elhatározta ugyan, hogy a szolnoki csata színterének egy részét (vár és Zagyva torkolat), valamint az ottani r. kath. temetőben a múlt évben emelt honvéd síremléket több száz példányban lefénnyképezetik és abból egy példányt, továbbá egy üveg Zagyvavízet és egy doboz földet a hősiesség emlékére a szolnoki csatához örvénynek Damjanics Jánosnak nyújtanak márc 5-én küldött útján, a küldöttséget Polónyi M. elnök vezeti.

*** Hajdúvármegye állategészségügye.** Hajdúvármegyében a múlt heten a következő állatbetegségek fordultak elő: Lépfene: B-Ujvároson 2 udvaron, Dinyesháton 1 udvaron, összesen 2 községben 3 udvaron. Takonykór: Földesen 1 udvaron. Rühkór: Földesen 2 udvaron. Sertésvész: Csegén 43. Egyeken 1, H. Nánáson 1, Szaboszlón 1, P-Lapányban 1, Szovátán 1 udvaron, össz. 6 községben.

*** Halálozás.** H e d r y Bódog; apátlebnos életének 61-ik és lelekvésének 36. évében Sáros megyében, Sirokán f. hó 24-én meghalt. Temetése a vidék részvétele mellett f. hó 27-én ment végbe. Az elhunyt 17 éven át fentörője volt az év január 1-én megszünt Sárospataki közlönynek amelyet utóbb politikai lappá, és a Néppárt organumává tett.

*** Bachó István és a bácskai leány.** Budapestről írják ezt az apróságot, mely Bachó Istvánnal a Debreczenből elszármazott karmesterrel történt. A Newyork kávéházban, vidám társaságban mulatott egy jóvérű bácskai kisa-szony. Rokonai bemutattak neki egy fiatal orvost, a kinek nem utolsó erénye, hogy nőtelen. A bácskai szépség természetesen központja volt a társaságnak mely a honvédzenekear lelkesítő muzsikája mellett kitűnően mulatott. Csak a doktor volt komoly.

— Igyék doktor ur íjbiztatja a lányka.
— Köszönöm, nem szoktam! szabadkózik a doktor.

— De az én kedvemért!
— Sajnálom, nem iszom. Különbönb tudjam, ha maga fizeti, akkor iszom!

Egyszeribe nagyot csendült a pohár s a fizetőpinczer oda sietett szép vendégéhez.

— Ugyan kérem, szólította meg a kis lány, adjon nekem erre a karpereczre kölcsön tizenöt forintot.

Ezzel gyorsan leoldta aranykarpereczét.

melyet a pinczer szakértőleg megszemlélve, leszámolta a 3 öst.

Erre aztán újra megindult a céció, Sáríka egyre rendelte a pezsgőt s sűrűn kocizott a doktor urral,

Egyszerre észreveszi, hogy bácsikája, ki különben a fiatal bácsik egyike, disputába keveredett a pinczerrel.

— Mi az, Miska bács mi történt? kérde aggodalmasan.

— Képzeld csak, a pinczer eladta a karpereczedet.

— Az én karpereczemet.

— Igen!

— Hát hogy merete azt tenni? — fakadt ki a leány.

— Hja, kérlek, neki semmit sem szabad zalogba venni, hát mindjárt tud adott rajta. Az a katonaiszt vette meg! — szól és a honvédzenekear karmesterére mutatott.

— No hát, én visszakerem tőle! Nem banom, ha Fejérváry báró is, de én visszakerem!

Bachó karmester éppen valami vig indulóba kezdett, a mikor hátulról megrantották a kabátját. Egy kipirult arcú leány állott előtte.

— Uram, itt van a tizenöt forintja, de az én karpereczemet adja vissza, különben a királyhoz megyek panaszra.

A zene egyszerre elhalt. A közönség ijedten fordult az emelvény felé, a karmester kinoszavarában egy szót sem tudott szólni, a háttérben pedig Miska bácsi nevetett nagyokat a becsapott kis rokonon, a kinek jókedvet csak egy percze zavarta meg a kis tréfa, aztán szívből mutatott tovább.

*** Esküvő.** Nyalka János debreczeni lakos leányát, Mariát, szombaton vezette oltárhoz Pinter Dezső, Pinter Simon fia.

*** Tánczestély.** A kereskedő ifjak az Arany Bika szálló dísztermében márczius hó 4-én este 9 órakor zártkörű tánczestélyt rendeznek. A meghívó egyúttal beépő jegyű is szolgál. Paholy jegy 3 ft. Az ebből befolyó összeg jótékony célra lesz fordítva. Az estély igen látogatottnak ígérkezik s a vendégek jó hangulatáról gondolkodva lesz.

*** Rettenetes sajtó-bomba.** Lapunk f. hó 24-ik számában a csapókereti felolvasásról szóló referatánkban a b o m b á z a s e van megjelölve, holott egészen más, — bár szintén romboló természetű dologról; a b a b o n a róla volt szó. Szíves tudomásvételül e helyreigazítás.

*** Temetés pap nélkül.** Felcsarnatonban egy Rákossy nevű öreg ember meghalt és mivel némi csekély egyházi adóval hátralékban volt, a lelekvés a temetést megtagadta. Az eihalt fia is szegény léven, a tartozást ő sem tudta megfizetni és így kénytelen volt az öreget pap és harangzó nélkül eltemettetni. Az eset a faluban nagy megborítást keltett. Kötv. hi-szük e hírt, mert az egyház adóhátralék még eddig csak a választói joga.

*** Különböféle tánczosok.** Kélféle szórakozás van, amelyből sokkal mulatságosabb dolog nézniek lenni, mint aktív szereplőnek. Ez a két szórakozás: a kártya és a táncz. A kártyajáték nézői, a népszerű kibiczek ugyan sok gunynak és gáncsnak vannak kivéve a játékosok részéről, de viszont a játékok végén ők a jókedvűek és megelégedettek. Körülbelül így van a táncznál is. A tánczosok elfaradnak, letörnek: a nézőket pedig felfrissíti a pletykázás meg a szapulás. Az elite bálokon érdekes megfigyeléseket is tehet az ember. Megfigyelni a különböző tánczosokat és efelé tapasztalatokra jut: A legveszedelmesebb tánczos a l y r i k u s. Messze tartja magától hölgyét és fenkölt örületben ugyszólván ő n m a g á v a l tánczol. — A zene rythmusa költeményeket kelt szívében s ő a lábával skandalja a verslábat.

Mindegy neki, hogy asszony, leány vagy vasvilla van-e karjai között, ő álmodozva táncol. Ez álmodozásából rendszeren a rövidlátó táncos zökkenti ki. Az ugyanis beleütözik rendszeren. A rövid látó persze sohasem tudja, hogy kibe ütözközi. De nem is törődik vele, hanem halálmegevetéssel táncol tovább. Olyan, mint egy nekivadult ló; nem szabad az utjába állni, mer baj történik. Nem utolsó típus a vad táncos sem. Ő sem ismer határokat és keresztül gázol mindent — mindenkit. Mulatságos az ugrádozó és végtelenül előkelő a seecsesszionista táncos. Minden táncz lépésével Werther szenvedéseire emlékeztet; csak markirozza a tánczó, mialatt buskomoran sugdos hölgye fülebe, ismert típusok meg: a balog, a lábtipró és csuszó-tánczos. Mindezek pedig egy évi nyugalmat érdemeltek ki ismét az elmúlt farsangon, melyen megfigyeltük s megmosolyogtunk őket.

*** Bál közönség nélkül.** Egy vidéki városból írják az alábbi nem mindennapi történetet. Egy társas kör tegnap mulatságot rendezett. A bál ermet gyönyörűen feldíszítettek a rendezők este kilencz óra tájban izgatottan siettek felé s alá a lépcsőkön, megérkezett a zene is, de vendég nem mutatkozott. Már tízre járt az idő, de alig gördült egy-két kocsi a kapu elé, majd az óramutató 11-re ért, de a nagyterem még mindig konzott az ürességtől. A főrendező szégyenkezve kurtatta a teljes kudarc okát; maga elé bívatta a szolgát, akire a meghívók feladást és széküldést bízta.

— Mit csinál a meghívókkal? — kérdezte tőle zordon hangon.

— Efelejtettem feladni! — volt a rövid de velős válasz.

A bálon egyedül csak a szolgát tánczoltattak meg.

*** Százhusz éves asszony.** A kikindai anyakönyvvezetői hivatal sem ír még be ekkora számot a halottak életkorának rubrikájába. Mindenki elamult, mikor öreg emberek bejelentették, hogy öz. Rakovlyev Vaszilné meghalt.

— Hány éves volt?

— Százhusz — mondták az emberek. Nem akarták hinni (mi sem akarjuk) de a halott hozzátartozói bizonyították, hogy csakugyan igaz a dolog, 120 évet élt a parasztasszony, ki halála előtti nap még látásának, hallásának s minden érzékének birtokában volt. Koporaóját óriás számú unoka, déd és szépunoka állja körül.

*** Országos vásár Margittán (Biharm.)** 1899. márcz. 8—9. barom, 10-en kirakodó vásár.

x Gyomor, béhurut és elhjasodásnál a Ferencz József keserűvíz jótékony gyógyhatása páratlan. Bevásárlásánál nagyon ajánlatos csakis Ferencz József vizet kerti, nehogy más csekélyebb értékű vizet kapjunk.

Karcolatok.

(Elmélkedés egy és más dologról.)

Mikor szegény Cs a j t h a y Ferenczet egy bo'ondos ólomgolyó leterítette, feltamadt a párbaj ellen a nemes közvélemény. Kaszinókban, kávéházakban, társaságokban szenvedélyes hangon kelt ki egyik másik ember a rákfene a párbaj ellen, mely a magyar közéletet megmetyeljezi.

Néhány buzgó törvényhatóság feliratot intezett a párbaj ellen a parlamenthez, s egyenesen követelte a gyors intézkedést.

Lepergeit ezalatt körülbelül egy het. A nagybeteg Csajthay allapota hála az égnek jobbra fordult, orvosai most már biztosra veszik, hogy megmentik. A művelt magyar közönség örömmel értesül a gyógyulásról — megnyugvással konstatálják azt a kaszinókban, kávéházakban is — s áttérve más dologra az aprilisi löverseny eshetőségeit tárgyalják.

Hová lett a nemes felbuzdulás?

Hát biz ez csak amolyan szalmaláng volt, mely minden ilyen esetenél fellobban, de pár perc múlva csak a hamu marad — az is hamarosan kihül.

Bizony csak amolyan nagy hangu frázis — üres szöbeszéd még nálunk minden, a mi a párbajt ellenzi. Ha egy derék becsületes ember aldozata lesz ennek a mániának, két három napig sopánkodunk — aztán elfeledjük — várjuk az újabb szenzációt.

A törvényhozás egy lépést sem tesz. Csak van esze minden képviselőnek és miniszternek hogy nem járul olyan törvény életbe léptetéséhez, mely őt sajátán először is. A többihez meg kinek mi köze. Megállítja e az a kormányzást vagy akadályozza a hatalmi tultengésnek, ha egyik másik embert ledurantják.

Spongyát rá!

A magyar nemzet 1000 esztendő óta lovagias, ennyi év tradícióját pedig nem adhatja fel úgy könnyedén.

Csajthay helyett jött volna más. Nincs pótolhatlan ember! A családja s a kissé mélyebben érző emberek megelégedhettek volna azzal, hogy halálát az egész ország részvétellel fogadta s mindenki megégyezett abban: — »Derék ember volt. — kár volt érte«!

Egyik szomszéd megye furcsa nevű városában december óta volt öt mulatság, melyet jótékony célra rendeztek. Fel volt alerimirozva az egész város a mulatságok tartama alatt s valóságos dobzódás folyt a modern pumpolásban.

Mikor aztán a mulatságok jövedelmét összegyezték, kitűnt, hogy a jótékony egyesület nyakába deficizt szakadt.

A rendezőség lótot futott — kutatták keresték, mi lehet ennek az oka. Végre aztán rájöttek, hogy a mit tiszta jövedelemnek gondoltak e kellett virágokra költeni. A mulatságokat megelőző hangversenyen szereplő hölgyek pompás virágokért kaptak, — a mi summa sumárum 200 frtba került.

Egy józan ember megtámadta a rendezőséget. Mifele tékozlás ez a jótékony leple alatt.

Volt aztán neki mit hallgatni — hogy így meg úgy jótékony! Csak nem kívánják, hogy a hölgyeket még egy virágcsokorral sem honorálják!

— Hát a szegények?

— Ki törődik a szegényekkel? Örüljünk ha magunk mulatunk s a magunk baját elfelejjük — ne vegyük nyakunkba a másét. Hiszen minden okos ember tudja, hogy a jótékony csak örve a mulatságoknak.

Milyen igaz e históriának a morálja! A jótékony célra ének, szavaló és tánczó emberek törődnek legkevésbé a szegényekkel.

A debreczeni sajtó önzetlenül szolgálja a közönség érdekeit — ezt elismeri mindenki. Kis és nagy emberek baját egyaránt szívén viseli s minden alkalmat felhasznál hogy érdekeik megvédéséért sikra szálljon. És e mellett szivesen vállalkozik egy és más humánus intézeti egyesület érdekében a reklámozásra is

Igy tett legutóbb egyik nőgyógyász mulatóságával is.

Es mi lett a közönség. Egy fiatal emberől szerkesztett béli lapban — nem tudjuk ki — megsértette az egész debreczeni sajtót egy közleményével, melyet nem egyhamar felejtünk el.

Mindenesetre szép hála a sok szivességet. Külföldön az ilyen dolgot nem ismerik. A sajtóval tréfát nem űzhet senkinek — ez ellen tiltakozik minden alkalommal maga a közönség.

Magyarországon — külföldön a vidéken egész másképp van. Talán ötven év alatt eljut a magyar közönség is oda, hogy megbecsülje a sajtó komoly becsületes munkáit.

Debreczen város palotákat épített, s az alatt ezer meg ezer gyermek nem jár iskolába, mert nincs hiva. Párisi világiállításon büszkelkedni fognak Hortobágygyal és más specialitásaikkal — elköltünk egy csomó pénzt, az alatt itthon csak a kegyadományokból tartjuk fenn a népkönyvtárat, nincs közkönyvtárunk, városi muzeumról pedig nem is merünk álmodni. Ugy látszik többre becsüljük mindennél azt, ha a külföld tudomást vesz rólunk — s azt mondja hogy »jó«. A többire azt mondjuk Pató Pállal: »Ej ráérünk arra még«!

Béla.

IRODALOM.

Felhívás előfizetésre. »Töviskoszorú« címmel egy kötet regényt adok ki. A regény körülbelül kétszáz oldalnyi terjedelemben huszvétkor jelenik meg, finom papiroson, pompás kiállításban, gyönyörű címlappal, a melyet egyik előkelő festőművésznünk rajzol. Az után a szives fogadtatás után, a melyben a magyar közönség Vazlatok című novellás könyvet és Hamlet asszonyosság című regényemet részesítette, bizom abban, hogy a magyar közönség ezt az újabb könyvet is szivesen fogadja és előfizetésével még nagyobb mértékben támogatni fog. A regény előfizetési ára, tekintve a könyv nagy terjedelmét és pompás kiállítását, igen olcsó. Fűzve mindössze egy forint, diszkótesben pedig két forint. Béli ára jóval több lesz. A ki három előfizetőt gyűjt, annak egy fűzött, aki öt előfizetőt gyűjt, annak egy diszkótesű tisztelet-példánnyal szolgálok. Az előfizetési izeket kérem márczius 15-ikéig Mária György könyvnyomdája címere (Budapest, VIII., Máriá-utca 11. sz.) visszaküldeni s ugyancsak ideküldendő az előfizetési pénz is. Budapest, 1899 február. Kiváló tisztelettel S o m f a i János.

Előfizetési felhívás. Van szerencsém a t. jogszigorló és joghallgató uraknak becses tudomásukra adni, miszerint kiadásomban most jelenik meg a bölcsészeti jogtudomány történelme dióhéjba szorítva kérdések és feleletekben mint jogi ismétlő könyv. (A bölcsészeti jogtudomány történelme, kérdések és feleletekben. Összeállította: Parvus. Ára 80. kr.) E rövid és kimondottan mű kibocsátása által jó szolgálatot vélek teljejesíteni az érdekelteknek, a mennyiben eme meglehetősen nagy tananyag rövid, de kimerítő tartalommal van előadva és a tantárgy könnyű elsajátítását előmozdítja. E könyv ára 80 kr. Ama reményben, miszerint vállalatom kellő méltatásban részesülend, kérem az e könyvet venni szándékozókat, az előfizetést nálam eszközölni. Stehr D. könyvkereskedése és kiadóhivatala Eperjes, (Fő-utca 112.)

A »Vasárnapi Ujság« február 26-iki száma 19 képpel s a következő tartalommal jelent meg: »Széll Kálmán« arcképpel Beniczur Gyula festménye után (Halas Imrétől.) — Költemények: »Istene«, »Lucie« Musset Alfrédől, Fordította Radó Antal. — Regénytár: »Hires asszonyok: Ninon de Lenclos« (arcképpel.) »A vadlilium« Regény. Irta Theuriet André. Francziából fordította Gé-

róné Cserhalmi Irén (a párisi kiadás eredeti illusztrációival). — »A Lotz-album« (képekkel a Lotz-alumból Lotz felfestményei után.) »I. Ferenc császár magyarországi naplójából.« »Amerikai különlegesek« Irta Virter Ferencz. — »Loubet Emil, a francia köztársaság új elnöke (arcképpel.) « »A budai farkasréti temető halottas háza« (képekkel.) Maria Immakulata főhercegnő« (arcképpel.) Alfréd, koburg-gothai herceg« (arcképpel.) — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyetek, Szakjatek, Keptalány, Egyvelg stb. rendszeres hetilapok. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 2 frt, a »Politikai Ujdonságok«-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a »Franklin Társulat« kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem-u. 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a »Képes Néplap« legolcsóbb újság a magyar nép számára, egész évre csak 2 frt 40 kr, felévre 1 frt 20 kr.

KÖZGAZDASÁG.

Uj rétek alakításánál minő eljárás kövessünk?

A rétalakításnak különböző nevei közül a fűmagvetés általi rétalakítás bizonyult legjobbnak, bár a gyakorlatban tényleg ezen rétalakítási mód van leginkább elterjedve, mégis sok helyütt oly tökéletes eredményeket érnek el vele, hogy nem vélünk felesleges munkát teljesíteni akkor, midőn röviden összefoglalva e módjuk alábbiakban azon szabályokat, — melyek figyelembe vétele mellett sikerülhet csak egy jó kaszálót előállítani.

Az első tényező, mely a sikert befolyásolja: a fűmagvak helyes kiválasztása, illetve a fűkeverék helyes összeállítása. A legtöbb gazda új rétalakításnál elköveit azt a sarkalatos hibát, hogy a fűkeverék összeállítását a magkereskedőre bizza. S mi ennek a következménye? Az, hogy az új ré a szó teljes értelmében a gyomok tanyája lesz. E jelenleg magyarzata pedig vagy az, hogy a magkereskedő iparkodva a raktaraban felhalmozott magvaktól megszabadulni, összekeveri azokat, tesz hozzá egy keves jóminőségű fűmagvat s kész a rétekre legalkalmasabb fűkeverék; vagy pedig az, hogy eltekintve az eféle nem ritka manipulációtól, szállít ugyan jó minőségű, egészes, csiraképes magvakat, de miután nem ismerős a helyi viszonyokkal, nem szállíthat olyanokat, mint a minők az illető talaj és klimatikus viszonyok közé beillenek, ezek tehát ott sejlődni vagy egrállaian nem fognak, vagy csak ritkasan, úgy, hogy az üres helyeken az érteketlen gyomot lépnek fel. Epen ezért a fűkeverékbe veendő magvak megállapítását okvetlenül magának a gazdának kell meghatározni, egyenként kell azokat vásárolni s az összekeverést saját magának elvégezni. Hogy pedig ezt sikerrel tehesse, ismernie kell az ujonnan létesítendő területen vagy annak szomszédságában vadon előforduló jó minőségű fűveket s azon magvakat fogja meghatározni, melyek növényei vadon is nagyobb mennyiségben fordulnak elő; — ismernie kell továbbá talajának physikai tulajdonságát, kötöttségét, fekvését, nedvességi viszonyait; ismernie kell az időjárasi viszonyokat.

Ha már most ezek iránt tájékozást szerzve, megállapította azt, hogy minő növények magvait fogja felhasználni, akkor meg kell állapítania az egyes növények egymáshoz való arányát, nevezetesen azt, hogy mily mennyiséget használjon az alacsony növésű u. n. alj-fűvekből, a hosszabb, u. n. szál-fűvekből s a herefelekből. E tekintetbe szolgáljanak tájékozasul a következők:

Ha hosszú időtartamu használatot óhajtat, akkor a pázsit-félek közül a fele szál-fű legyen, a másik fele pedig alj-fű, ha pedig rövidebb idejű használatot, akkor több legyen a szál-fű s kevesebb az alj-fű. A herefelek mennyisége pedig 30—50 százalék közt ingadozzék, a szerint, a mint hosszabb vagy rövidebb ideig tartó használatot czéloznak.

A vetőmagvak mennyiségére szinórme-tékül azon táblázatok szolgálhatnak, melyek

A M. Kir. Államvasutak Gép-gyárának Vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült **gőzeséplógarnitúráit**, ipari czélokra alkalmas „Com-pound» **locomobiljait**, teljesen vasból készült **szalmakazalozógépeit**, **gőzkukoriczamorzsolót**, **Stibor-féle körfűrészait**, „**Millenium**» **kaszáló- és aratógépeit**; továbbá **Sack-féle ekéit**, **vetőgépeit**, **boronáit**, és egyéb gazdasági gépeit.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Magas jutalékban

részesülnek megbízható szolid ügynökök, kik törvényszerűen megengedett sorsjegyeknek, részleltetésre való eladásával, egy nagy pénztétel (részvénytársaság) számlájára foglalkozni ohajtanak. Ajánlatok „**Mercator**» czimen: **Eckstein Bernát** hirdetési irodájába Budapest, V., Földő-utca 4, intézendők.

Olcsó törlesztéses

kölcsönt ajánl:

Földhirtokra és bérházakra

Balogh Ede

Debreczen

Piacz u. 64. sz. a.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palaczk az itt levő szalaggal (vörös és feketenyomás sárga papíron) van elzárva.

Eddig felülmulhatatlan!

Maager Vilmos-féle

valódi, tisztított

májolaj

törvényileg védett csomagolásban

MAAGER VILMOSTÓL

BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen mell- és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben, III/3. ker., Heumarkt 3, valamint az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában.

DEBRECZENBEN: Tóth Béla, Mihalovits István, dr. Róthschnek V. Emil gyógyszerészek, Riékl József Zelmos, Csanak József kereskedő uraknál.

Főraktarés főelárusítás az osztrák-magyar monarchia részere

Maager Vilmos, Bécs.

III/3, Heumarkt 3.

Utánzások törvényileg üldöztetnek.

HOFF maláta-készítményei gyengék és betegeknek.

Hoff Jnos maláta egészségi itala.
Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomor bántalmaknál, nemkülönb a labbdobozóknak legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere. Egy palaczk ára 75 kr. — Öt palaczk bérmentve 3.75 kr.

Tíz éve, vagy már régebb idő óta használom az Ön maláta egészségi sörét és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészséget.
Bügör, Bécs, Hofmühlgasse.

Hoff János süritett maláta kivonata.
Tüdőbajoknál, gégehurutnál, ugymint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes. Egy üveg ára 1 frt. — Öt üveg bérmentve 5 frt.

Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Küljön tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és 1/2 zacskó maláta kivonatmell czukorkát.
Fischer G. őrnagy N.-Várad.

Hoff János maláta egészségi csokoládéja.
Gyengeség, várszegénység, idegesség, almatlanság, étvágytalanság, kitűnően bevált. Rendkívül jó ízű és tápláló. — Gyenge gyermekek igen jó eredménnyel használják. Egy csomag ára 1 frt.

Maláta csokoládéja a legkitűnőbb a mit ismerem. Ezen kellemes italt idült gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sápkóránál és általános gyengeségénél mindenkor jó eredménnyel alkalmazom.
Dr. Nicolai orvos, Triebel.

Hoff János maláta-kivonatmell czukorkái.
Köhögésnél, rekedtség, elnyálkásodásnál, főleg tüdőhurutnál utólrhetetlen hatása. A valódi maláta melleczukorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni. Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó 30 kr.

Csodálatos volt maláta kivonatmelleczukorkánk hatása makacs köhögésem ellen.
Zedlitz-Neukirch lovag, Waldenburg. Czukorkái feleségem köhögésén és asthmikus bántalmain kitűnően segítettek. Busch piébános, Weischütz.

Raktár Debreczenben: Mihalovits I. Rotschnek V., Rochlitz Schmidt A., Füleky Pal, Tóth Béla, Muraközy L., Balazs Ödön gyógyszerárjaiban, Francis és Jóna drogua kereskedésében; Csanak J., Kontsek G., Tóth Kálmán, Felegyházy János, Riékl József Zelmos, Varga Lajos csemege és fűszerkereskedésében.

Magyarországi kizárólagos raktára: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerára Budapest, király u. 12.

Közlemények árjegyzékkel ingyen és bérmentve.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a 16postával szemben.